

Výzkumný a šlechtitelský ústav ovocnářský Holovousy s.r.o.

Probírky - zkušenosti z Nového Zélandu

Luděk Laňar

Ovocnářské dny

Hradec Králové 16-17. 1. 2024

Úvod

- Shrnutí zásadních poznatků k probírce a celkovému inovování produkce na Novém Zélandu - jabloně
- Návštěva dvou výzkumných stanic

- Hawke's Bay
- Motueka

Obsah

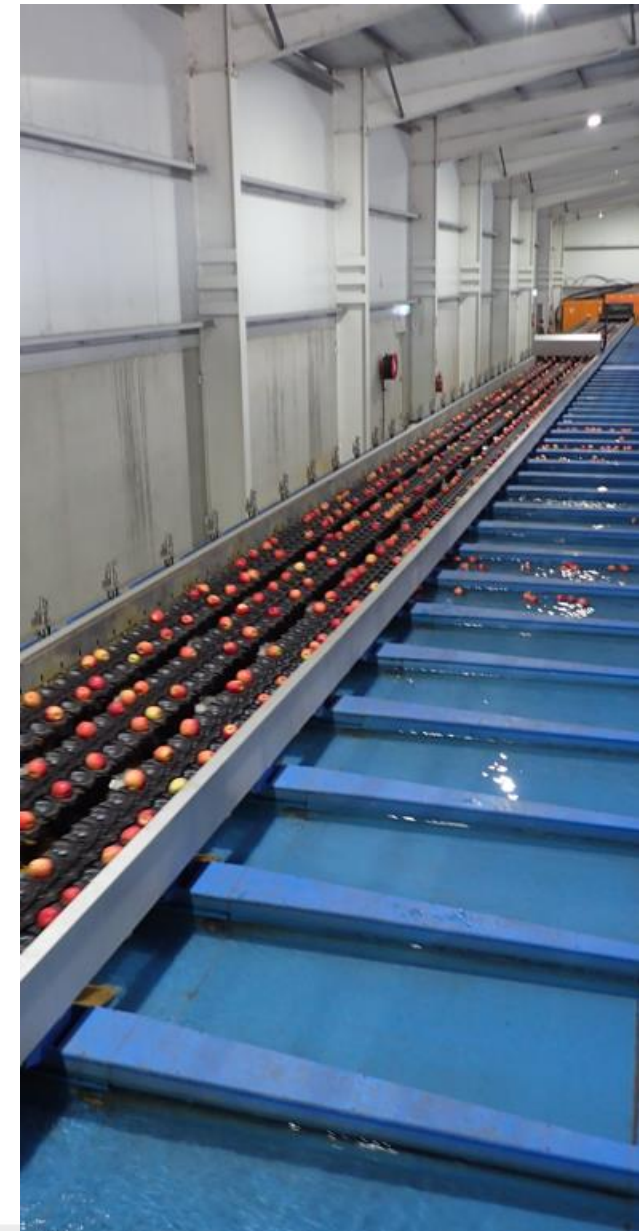
- Význam probírky
- Probírky standardních tvarů
- Inovativní pěstitelský systém a regulace jeho násady
- Závěrečné poznámky

Význam probírek

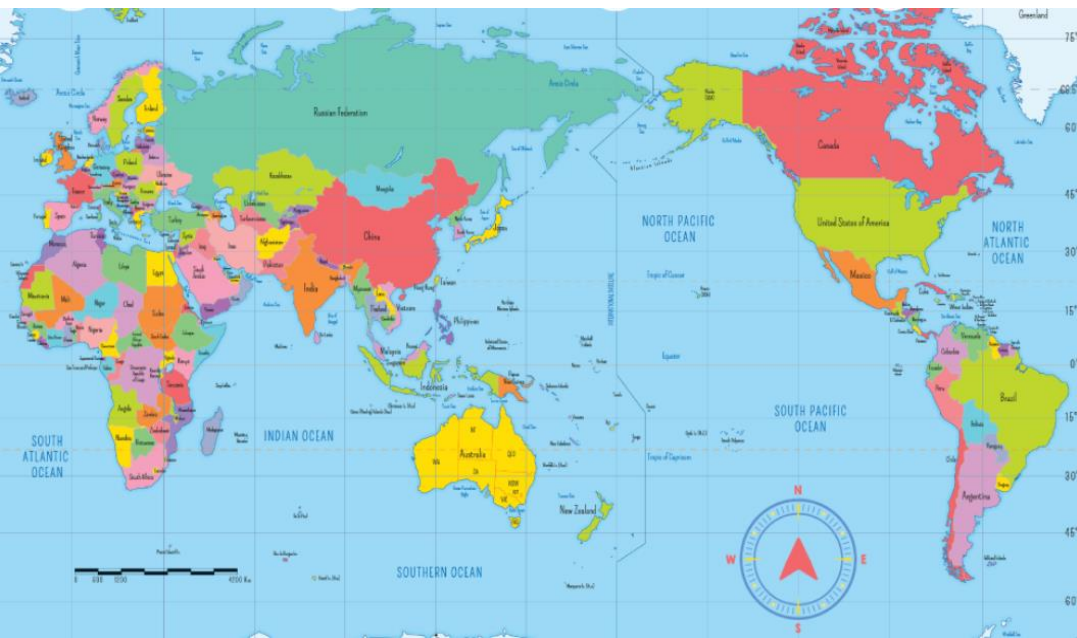
- Probírky mají zásadní vliv na kvalitu produkce, na její meziroční stabilitu a výši
- Uniformitu zrání a vybarvení, rychlost sklizně, náročnost manipulace, skladování, třídění atd.
- Zásadním způsobem ovlivňují profitabilitu

Význam probírek

- V ČR není doposud regulace násady úplně běžná, na NZ nedílná základní součást agrotechniky
- NZ je exportérem, je pod silným tlakem globálního trhu a musí exportovat ovoce vysoké kvality
- Díky své vzdálenosti trpí náklady s tím spojenými
- Orientace na Asii, opouští Evropu, zaměřuje se na klubové odrůdy

Význam probírek

Každodenně řeší „tři P“

- Production – výše výnosu
- Packout – poměr dobře tržně uplatnitelných plodů
- Pricing – tržní cenu za konkrétní plody
  - První probírka stabilizuje
  - Ne druhé má naprosto zásadní vliv
  - U třetího je zásadní odrůda

Podmínky na NZ

- Produkce jabloní se odehrává zhruba na 40. rovnoběžce (odpovídá jihu Itálie, Španělsku)
- Významné ovlivnění chladným oceánem
- Téměř optimální podmínky pro růst
  - Velké množství slunečního záření
  - Mírné teploty během vegetace bez stresových podmínek
- Proměnlivé počasí, mnohdy chladno během jara, nespolehlivá předpověď

Probírky standardních tvarů

- Mechanická probírka
  - Darwin
- Chemická probírka
  - ATS
  - NAA
  - BA
  - Metamitron
  - Precizní technologie
- Ruční probírka plodů
- Precizní ruční víceúrovňová regulace násady

Probírky standardních tvarů

- Ruční víceúrovňová precizní probírka
  - Řezem na určité zatížení větvemi
  - Umělé vyholování plodného obrostu, probírka květenství, dle tloušťky větve
  - Probírka plodů dle tloušťky větve
- Kvantifikované zatížení
- Precizní ale ruční přístup

Probírky standardních tvarů

- Ruční víceetapňová probírka
  - Velmi efektivní proti nevyrovnanosti
  - Velmi vysoké výnosy s velmi vysokým poměrem tržně uplatnitelného výnosu
  - Stabilní meziroční násadu
  - Pracovně a časově náročná
- Dává smysl pro ceněné/klubové odrůdy
- Používána ale nikoliv striktně, hlavně při ruční probírce – zohledňována
- Tento koncept lze využít pro různé tvary
- Kvalita vyřešena ale co kvantita?
- narazili na hranice produktivity jejich sadů – hledali řešení

Planar cordon - plochá palmeta

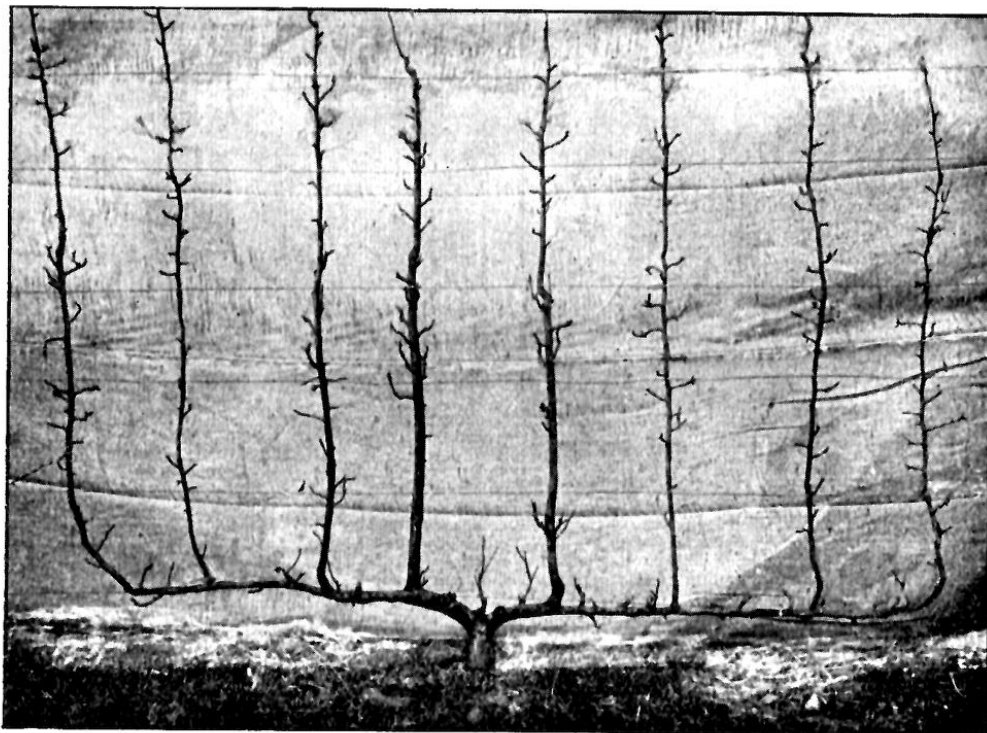
- Důležitý je nejen tvar ale celý systém

Planar cordon - plochá palmeta

- Multileader, double Guyot, multiaxis...
- Palmeta svícnová, rožděj kandelábrový

Vaněk, 1925

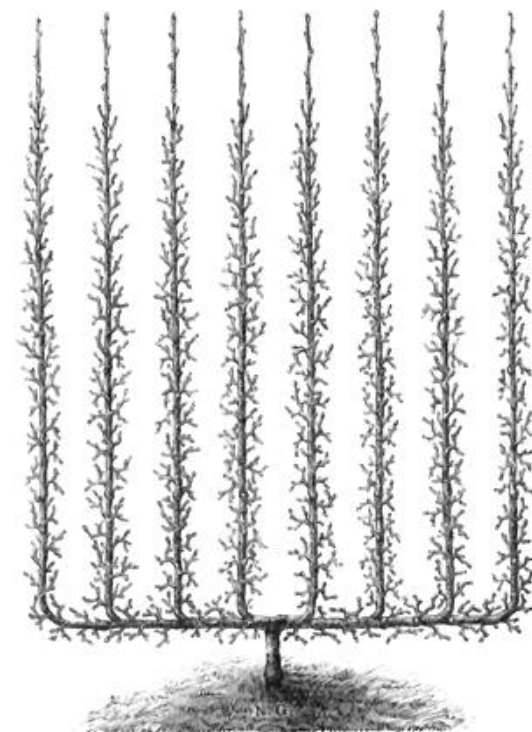

Fig. 313.
Armleuchter-Palmette mit acht einfachen Ästen.
Gaucher, 1891

Planar cordon – svíčnová palmeta

- Důležitý je nejen tvar ale celý systém
- FOPS - Future orchard planting system

Planar cordon – svíčnová palmeta

- Důležitý je nejen tvar ale celý systém
- FOPS - Future orchard planting system

FOPS - Proč

Stěžejní pravidla produktivity a kvality:

- **Světlo zachytit**
- **Vytvořené asimiláty využít pro růst plodů**
- **Světlo dobře distribuovat**

FOPS - Proč

Stěžejní pravidla produktivity a kvality:

- Světlo zachytit

FOPS - Proč

Stěžejní pravidla produktivity a kvality:

- Asimiláty použít pro růst plodů - klidný růst

FOPS - Proč

Stěžejní pravidla produktivity a kvality:

- Dobrá distribuce světla

Planar cordon – svíčnová palmeta

Světlo je:

Zachyceno

Převédeno v plody

Dobře distribuováno

Od pátého roku

výnos 120-140 t/ha

nad 80% výběr

Planar cordon – svíčnová palmeta

Probírka - chemická probírka není doporučována
- ovocnáři ji provádí (ATS, NAA, BA, metamitron)

Planar cordon - svíčnová palmeta

Probírka - chemická probírka není doporučována

- ovocnáři ji provádí (ATS, NAA, BA, metomitron)
- vrchní polovinu porostu, nižší dávky

Planar cordon - svíčnová palmeta

Probírka – ruční

- řezem,
- květenství
- plůdků

10 os
15 plodů na 1 m osy
1 osa 45 plodů
Strom = 450 plodů

Planar cordon - FOPS

- Výhody

- Vysoký výnos/ha – nízké náklady na kg plodů
- Vysoký poměr plodů výběrové kvality
- Nízký počet stromů na ha (1666ks, 2 x 3m)
- Jednoduchý porost – snadný kvantifikovatelný management – řez, probírka
- Velmi rychlá sklizeň
- Vhodný pro technologický pokrok - robotizaci

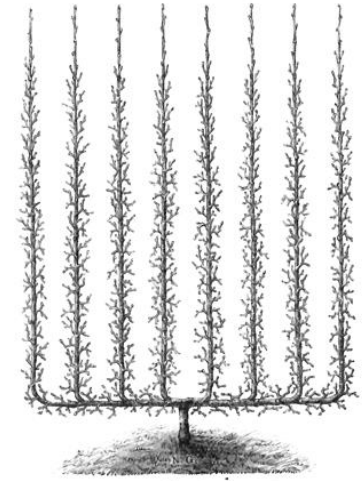

Fig. 313.
Urmleuger-Palmette mit acht einfachen Ästen.

Gaucher, 1891

Planar cordon - FOPS

Negativa/rizika/otázky

- Růst ve střední Evropě – podnože...
- Světlo – šíře meziřadí, výše porostu
- Pracovně náročné v prvních letech
- Zahradnicky náročné
- Opěrná konstrukce
- Terén
- Mechanizace

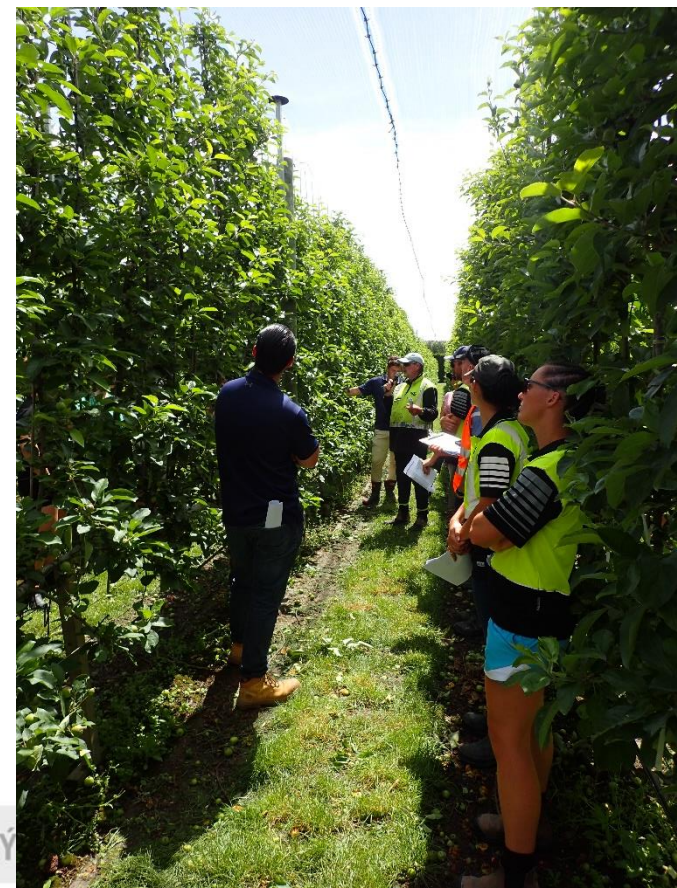

Závěrečné poznámky

- Každodenně se detailněji zabývají zahradnickými otázkami tvarování a probírky
- Snaží se uplatňovat nějaký standardní kvantifikační systém
- Manuální pracovníci mají zažitá pravidla rozhodování
- Zásadní je pro ně zvyšování produktivity plodů vysoké kvality (velikost, vybarvení)
- Regulace zajistila kvalitu ale výše produkce už nedostačovala

Závěrečné poznámky

- FOPS je jednou z cest jak zůstat konkurenceschopný
- Pěstitelé kteří již vyzkoušeli FOPS chtějí pokračovat v dalším vysazování – životaschopná technologie

Závěrečné poznámky

- Ve Evropě nepůjde jednoduše převzít
- Nejdále jsou Italové
- Učíme se FOPS ve standardních i sloupovitých odrůdách
- Testujeme i precizní probírky standardních tvarů
- Kdo by měl zájem předáme zkušenosti
- Konference: leden 2025 na Novém Zélandu

 XIII 2025
ORCHARD SYSTEMS

Děkuji za pozornost

VÝZKUMNÝ A ŠLECHTITELSKÝ ÚSTAV
OVOCNÁŘSKÝ HOLOVOUSY s.r.o.

Plant & Food
Research
Rangahau Ahumāra Kai

